GAZETA LWOWSKA.

We Srodę **N^er. 51.** 5. Maia 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z *Wiédnia dnia 27. Kwietnia.* —

Za najwyższym rozkazem przywdzieje Dwór żałobę po Xięciu Krystyjanie Ludwiku Landgrafie Heskim dzisiaj (d. 27.) i takową nosić będzie przez ośm dni bez odmiany włącznie aż do d. 4. Maja.

N. Cesarz Jmć w towarzystwie N. Cesazowéj Jmci raczył w d. 22. t. m. oglądać panorama Salcburga i jego okolic, wystawione niedawno i dla publiczności otwarte na tak zwaném *Biberbastey*. Nie tylko trafność tego narodowego produktu i staranne onegoż wykończenie z uderzającém prawdopodobieństwem w całości, lecz szczególniéj jasność kolorytu miasta i przezroczystość jego cieni, tudzież dołączonych do tego dwunastu prospektów najpiękniejszych onegoż części i okolic uzyskały pochwały NN. Cesarstwa Ichmość, którzy z tego powodu raczyli artyście Janowi Michałowi Satler, malarzowi akademii Wiedeńskiéj i obywatelowi honorowemu Salcburga ,, Swoje najwyższe upodobanie w uprzejmych wyrazach oświadczyć.

— *Z Brynu.* —

Tutejsza Gazeta z d. 28. Kwietnia r. b. pisze: ,,Ces. król. morawsko- szląskie towarzystwo rolnicze, odebrało w skutek podanego na rok 1829 do rozwiązania za nagrodę pytania: ,,które sztu- ,,czne rośliny pastewne są podług własności kli- ,,matu, położenia i części składowych ziemi, co ,,do wydatku najkorzystniejsze, jako pokarm dla ,,naszych zwierząt domowych najobfitsze i naj- ,,zdrowsze, co do produkcyi najtańsze i które ,,z nich mogą w ostrzejszym nawet klimacie, w ,,piaszczystéj albo zwirowatéj i chudéj ziemi u- ,,prawiane i jakim sposobem najłatwiéj i w ob- ,,fitości produkowane?" w wyznaczonym terminie ośm różnych pism przysłanych sobie w należytéj formie, z pomiędzy których pismo z godłem w niemieckim języku: ,,Przeznaczenie czło- ,,wieka na téj ziemi, wypływające z jego natu- ,,ry, jest: Uprawiaj ziemię" uznane zostało za najlepsze rozwiązanie powyższego pytania i uwieńczone wyznaczoną nagrodą 120 ZR. w M. K., albo podług upodobania autora złotym medalem towarzystwa. Rozprawa z godłem także w niemieckim języku: ,,Dokładne rozważenie miej- ,,scowych okoliczności powinno w każdém przed- ,,sięwzięciu przedewszystkiém przodkować", otrzymało drugą nagrodę (akcessit), srebrny medal towarzystwa.

Przy otworzeniu opieczętowanych imion pokazało się, że pierwszego pisma autorem jest Aptekarz w Jaegerndorf, Jan Spatzier, drugiego, Inspektor ekonomiczny w Pradze, Franciszek Lux.

Obadwa te pisma, które razem wzięte stanowią szacowny wstęp do dokładnéj nauki uprawiania roślin pastewnych, wyda wkrótce c. k. towarzystwo, w osobnéj książce.

Towarzystwo wzywa autorów innych pism, aby się po swoje rękopisma zgłosili; autor zaś rozprawy z godłem we francuzkim języku: ,,Zie- ,,mia wynagradza swojemi dary wszystkich, któ- ,,rzy ją uprawiają", raczy oświadczyć towarzystwu, czyby nie chciał ustąpić mu swoję zajmującą rozprawę, dla pism, które jego staraniem wychodzą.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

N. Cesarz zezwolił na prośbę Przełożonych Uniwersytetu Warszawskiego, aby Uniwersytet ten przybrał imię swojego dostojnego Założyciela i odtąd nazywał się królewskim Uniwersytetem Alexandra.

Podczas ostatniego losowania cząstkowych obligacyj polskich, główną wygranę 320,000 złtp. uzyskał bogaty mieszkaniec miasta Antwerpii.

Rossyja.

— *z Petersburga d.* 10 (22.) *Kwietnia.* —

W nocy wielkanocnéj odprawiono mszę o zmartwychwstaniu w kaplicy pałacu zimowego, na któréj znajdował się N. Cesarz Jmć, N. Cesarzowa Jejmć, W. Xiążę Następca Tronu, W. Xiążę Michał i Xiążę Albert Pruski. NN. Cesarstwo Ichmość przyjmowali zwyczajne powinszowania składane przez Radę Państwa, Ministrów, Senatorów, Jenerałów, Oficerów gwar-

)(

dyi i wojska, Dworu, jak i innych znamienitych osób. Tego samego wieczora po nieszporach odbierała N. Cesarzowa Jmć w kaplicy powinszowania dam.

Dnia następującego 7. odprawiono uroczystą mszę w pałacu zimowym. NN. Cesarstwo Ichmość odbierali powinszowania wysokiego duchowieństwa w kaplicy. Po mszy Członkowie Ciała dyplomatycznego mieli także zaszczyt złożyć życzenia swoje NN. Cesarstwu Ichmość.

— *z Petersburga d. 9. Kwietnia v. s.* —

Cesarz Jmć reskryptem swoim z d. 5. t. m. raczył mianować Kawalerami orderu S. Andrzeja Jenerałów Adjutantów: Hr. Pozzo di Borgo, Jenerała piechoty, Ambassadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Ministra Cesarza Jmci przy Królu Francuzkim, Goleniszczewa Kutuzowa, Jenerała jazdy, i W. Łowczego B. Paszkowa.

Ukazem z d. 5. t. m. wydanym do kantoru Dworu Cesarz Jmć raczył mianować Panny Olgę Borozdynównę, Baronównę Parascewę de Budberg, Xiężniczkę Maryją Howańską, Xiężniczkę Annę Szczerbatów i Maryję Bergmann, Frejlinami honorowemi N. Cesarzowej Jejmci.

Dwoma innemi ukazami tejże samej daty, wydanemi do tegoż kantoru, raczył Cesarz Jmć dać klucz szambelański, paziom, Radzcy nadwornemu Mordwinow i Xięciu Jerzemu Dołgoruki, jakoteż Sztabskapitanowi huzarów gwardyi, Mikołajowi Jukhanów, który przechodzi do służby cywilnej w stopniu Assessora kollegii.

Niemcy.

W d. 17. Kwietnia rano o godzinie 6tej zeszedł z tego świata po krótkiej chorobie w 67. roku życia swojego Landgraf Krystyjan Ludwik Heski, młodszy brat zmarłego W. Xięcia, którego zwłoki przed ośmią dniami pochował.

Wychodzący w Monachium Dziennik *Innland* donosi z Pameela na wyspie Jschia z dnia 10. Kwietnia: »Już piętnaście dni upływa, jak Król Jmć Bawarski ze swoim orszakiem bawi na tej wyspie w domu wiejskim, zwanym *alla Pameela*, a z każdym dniem polepsza się zdrowie ukochanego Króla. Szczęśliwe położenie tej wyspy, z której rozmaitych wzniosłych miejsc nasyca się oko najwspanialszym widokiem, ożywne tchnienie łagodnego powietrza, mającego dobroczynny wpływ na piersi, powietrzokrąg napełniony wonnością roskosznie poczynającej się wiosny, nakoniec spoczynek mędrca, po długiej zimie około spraw państwa przepędzonej, słowem wszystko się łączy do ustalenia zdrowia Króla Jmci. Już od dni dwunastu pije Monarcha wodę źródłową, a od dni czterech używa kąpieli z największym skutkiem. Jeźli oddalenie zwiększa bardziej uczucie, tedy ta przyjemna wiadomość w odległej ojczyźnie odezwie się zapewnie w wiernych piersiach milijonów Bawarczyków, których pomyślność i szczęście czyli w oddaleniu, czyli z bliska zawsze jest celem troskliwości ich Króla. Powietrze wyborne, i od trzech tygodni ani kropli deszczu nie padło; wiatr *Sirocco* dosyć często wieje, lecz na brzegu morskim nie jest bardzo przykry. Wezuwijusz, który z naszego mieszkania w całej obszerności widzieć się daje, kurzy się nieustannie, i daleko na obłokach rozciągają się słupy dymu; ostatnich nocy wyrzucał nawet płomienie, które część jego otworu dostrzedz dozwalały.«

W gazecie politycznej Monachijskiej z d. 23. Kwietnia czytamy: »Z wielką wdzięcznością wspomina *Courrier de la Grece* (z d. 13. Marca) dobrodziejstwa, które Król Jmć Bawarski ciągle Grekom wyświadcza. Z młodych Greków w Monachijum wychowanych, dwóch braci Rizzo, skończywszy swoje nauki w król. korpusie kadetów w Monachijum, i doszedłszy stopnia Poruczników powrócili do ojczyzny, aby mundur bawarski na ojczysty zamienić. Przy tej sposobności teraźniejszy Rektor uniwersytetu Monachijskiego, radzca nadworny Thiersch, doniósł Prezydentowi Hrabi Capodistrias, że Komitet Grecki tegoż miasta, za pozwoleniem Króla Jmci ma zamiar zrobić fundusz w królewskim korpusie kadetów na jednego młodego Greka, którego rząd Grecki z Hellenów wybierać będzie.«

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Podług Kuryjera z d. 16. Kwietnia zdaje się zdrowie Króla Jmci tak dalece polepszać, że jak wspomnione pismo o 3 1/2 godzinie z d. 16. mówi, nie sądzono, iżby potrzeba było wydawać na nowo bulletyny. Była to choroba żółciowa, z zatrzymaniem oddechu. Uroczystość urodzin królewskich odłożono jak gazeta nadworna mówi, na 14 dni poźniej, a pokoje na d. 7. Maja.

Na miejsce mianowanego Gubernatorem wyspy S. Wincentego Sir G. Hill, mianowany został członek Parlamentu P. Maurycy Fitzgerald Wicepodskarbim Irlandyi. Tym sposobem opróżnione zostało jego miejsce członka z Hrabstwa Kerry, (podług którego nosił imię parlamentowe Kawalera Kierry). Wszakże nie wątpią, aby na nowo nie został obrany.

Podług *Globe* Kanclerz Izby skarbowej wniesie w d. 26. Kwietnia na powtórne odroczenie Izby niższej. Tenże sam Dziennik twierdzi, że Ministrowie postanowić mieli na następnem posiedzeniu opierać się mocniej wniesionemu bilowi emancypacyi żydów. P. Hobhouse chce po świętach Wielkonocnych wezwać Ministrów w

Izbie niższéj, aby dali pewne objaśnienia o wyprawie Algierskiéj.

Dzień. *Times* donosi podług listów prywatnych z Paryża, że angielski okręt wojenny Infernal zawinął w d. 30. Marca i przywiózł wiadomość z Tripolis z d. 15. a z Tunetu z d. 22. Marca. Podług zeznania oficerów tegoż okrętu obie rejencyje uzbrajają się najmocniej, aby się oprzeć Paszy Egiptu.

Dzień. *Globe and Traveller* wyraża: »Gazety Paryzkie namieniają o wypadku na brzegach Afryki i mają go za bardzo ważny. Jeżli dwa okręty angielskie chciały naruszyć blokadę Algierską i zostały przez Francuzów zstrzymane, zatém z tego powodu nie może nastąpić żadne nieporozumienie między gabinetami francuzkim i angielskim.« Tego samego zdania jest *Courrier*, który uważa za bezzasadne i szalone podejrzenie, jakoby w przesłaniu owych okrętów ładownych bronią i amunicyją miał rząd angieiski udział.

Courrier powiedziawszy w numerze swoim z d. 15. Kwietnia, że namienione przez francuzkie pisma najście Tripolis przez wojska Europejskie nie zasługuje na wiarę, donosi teraz pod d. 16., że od Konsula angielskiego z Tripolis nadeszły depesze z d. 10. Marca téj osnowy, iż się tam obawiają napadu wojsk egipskich za pomocą Francyi.

Standard mówi, że rozchodzi się w City (starém mieście) wieść, iż rząd pozwolił właścicielom okrętów aż do 40000 beczek nająć okręty do francuzkiéj wyprawy przeciw Algierowi.

Okręt linijowy Ocean wypłynąwszy z Malty d. 25. Marca zawinął do Portsmouth. Pod Maltą stał w d. 24. Marca Admirał Sir P. Malkolm z okrętem linijowym Azyja i innemi mniejszemi. Okręty Procris, Rapid i Infernal odpłynęły do Tunetu, Tripolis i Algieru. Pierwszy z odezwą Króla francuzkiego do Deja, i jak sądzą, aby zabrać naszego Konsula. Okręt Wellesléj odpłynął dla przewiezienia Xięcia Leopolda do Ankony.

Związki pocztowe z morzem śródziemném utrzymywane będą na przyszłość pszez cztery statki parne. Plymouth przeznaczony jest na punkt, z którego będą odchodzić. W Malcie zaprowadzono niedawno modifikowane postępowanie sądu przysięgłych w wypadkach kryminalnych. *Courrier* objaśnia tę modyfikacyję i mówi, iż zwyczajne postępowania sądu przysięgłych w narodzie, z tak różnorodnych części złożonego jak w Malcie, nie jest do zastósowania.

Francyja.

W d. 18. Kwietnia Marg. Rezende, nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister Cesarza Jmci Brazylijskiego, wręczył Królowi i Delfinowi na prywatném posłuchaniu ze strony swojego Monarchy ozdoby cesarskiego orderu Piotra I. i krzyża południowego.

Postanowieniem król. z dnia 4. t. m. mianowany jest Kawaler de Cannan w miejscu P. de Vater, który żądał swojego uwolnienia, Prefektem Depart. Maas, a P. Villeneuve Prefektem Wandei, w miejscu P. Cannan został Prefektem Departamentu Corréze.

Sąd policyi poprawczéj paryzkiéj, wydał w d. 15. Kwietnia po kilku posiedzeniach wyrok względem ulotnego pisemka, udzielającego mniemanych odkryć o zabiciu Xięcia Berry. Oskarzony, mieniący się być Baronem St. Clair, a który według rozpraw jest raczéj awanturnikiem szkockim nazwiskiem Mac Lean, skazany został na roczne więzienie, 500 fr. kary pieniężnej, 1000 fran. wynagrodzenia każdemu skarżącemu się, koszta sprawy i przybicie wyroku w liczbie 500 egzemplarzy.

Gazette de France donosi: »Minister morski, który wyjechał do Cherbourga, powróci w d. 18. Kwietnia. Podróż jego nie miała żadnego związku z uzbrajaniem wyprawy przeciw Algierowi. Minister chciał tylko widzieć na miejscu wielkie roboty przedsiewzięte w Cherbourgu, szczególniéj około grobli Ludwika XVI. Zapewniają, że na ukończenie tego narodowego pomnika będzie na następném posiedzeniu Izb przełożona pożyczka.«

Podług *Gazette de France*, odjazd Ministra wojny (Jenerała Bourmont) do Toulonu przeznaczony był na dzień 19. Kwietnia. Dziennik ten mówi: Podług listów z Madrytu z dnia 5go Kwietnia, Wicehrabia St. Priest wysłał do Paryża gońca z listem Króla Hiszpańskiego do Króla Francuzkiego, i z listem Króla Jmci Neapolitańskiego do J. K. W. Xiężnéj Berry. Sądzą, że depesze te mają za cel złagodzenie niaukontentowania, do jakiego musiał koniecznie dać powód środek polityczny, cofający ustawę, podług któréj porządek następstwa tronu przez potomka Ludwika XIV. był ustanowiony.

Wedle wiadomości z Toulonu z d. 13. Kwiet. jeszcze się nie potwierdziło mniemane wtargnienie Syna Wicekróla Egipskiego, w kraj Tripolitański, i raczéj wątpią, czyli tenże pomyślał rzeczywiście o opanowaniu Państw Tripolis i Tunis.

List z Marsylii z d. 12. Kw. w *Gazette*, mówi, że sam Admirał Duperré odpłynął z Toulonu dla rozpoznania brzegów afrykańskich. Dziennik ten dodaje jeszcze i to, że P Alexander Duval, francuzki Konsul w Bona pojechał do Toulonu, gdzie wsiąść ma na ten sam okręt linijowy, co i Ad-

mirał Duperré. P. Duval jest synowcem byłego Jeneralnego Konsula i Sprawującego interesa przy Rejencyi Algierskiéj, który przed rokiem zmarł w Paryżu. — Daléj pisze *Gazette:* dywizyja odwodowa dla wyprawy algierskiéj będzie niezwłócznie urządzona. Dowodzić nią będą: Wicehra. Fezensac, Jenerał Lejtnant, Hr. Rochechouart, Hr. Arbaud Joucques, St. Michel, Marszałkowie polni; pułki takowe składające, są: 4, 18, 36, 40, 56 i 60 lin.; jazdy żadnéj nie będzie. Zapewniają, iż kilku znamienitych naszych malarzy, chcą być obecni wyprawie algierskiéj na brygu najętym w Marsylii od kupców dla zabrania osób, któreby chciały widzieć bombardowanie. Między temi wymieniają PP. Guidin, Garnerey i Isabey syna.

Précurseur de Lyon donosi z Marsylii z dnia 11. Kwietnia: Angielski slop wojenny, który opuścił Algier pod dniem 4. Kwietnia, przybył tu onegdaj, oddał depesze od rządu angielskiego i francuzkiego, i odpłynął daléj do Gibraltaru. Oficerowie mówią co następuje: Wszyscy Konsulowie wezwali Deja Algierskiego, aby wypuścił na wolność 30 Francuzów, znajdujących się w Algierze jako jeńcy, lecz otrzymali przeciwną odpowiedź. Konsul angielski umieścił całą rodzinę swoję na slopie wojennym angielskim i tylko sam z Sekretarzem pozostał w Algierze. Wszyscy inni Konsulowie chcą pójść za jego przykładem. Dej wie o przygotowaniach we Francyi i liczbie wojska przeciw sobie przeznaczonego, atoli postanowił spuścić się na opatrzność; wszystkę ludność muzułmańską wezwał do broni. Kazał rozdać 50,000 broni. Za każdego Francuza, który mu dostawiony będzie, przeznaczył 50 cekinów; szczególniéj pokłada ón ufność swoję w żywiołach, klimacie i posusze. Tu w Marsylii mają pomyślność wyprawy za niezawodną, jeżeli wiatr i pogoda tylko kilka dni posłużą, aby nietylko wojsko, co łatwo, ale i amunicyją i żywność można na ląd wysadzić.

Gazeta wychodząca w Aix donosi: Teraz, gdy nadeszła epoka wegietacyi, można obliczyć szkody, jakie nadzwyczajna zima w naszych drzewach oliwnych zrządziła. Nie ma wątpliwości, że okolica Aix najwięcéj ucierpiała; blisko dwie trzecich lub trzy czwartych części drzew utraci. Zniszczenia przez mróz zrządzone ciągną się od wschodu na zachód w obwodzie dziesięciu lub piętnastu lieues, atoli coraz mniejsze są, im bardziéj oddalamy się od środkowego punktu. Ku południowi nierównie mniéj znaczna szkoda; pięć do sześciu lieues na południe od Aix drzewa oliwne już pękają i okolica Marsylii całkiem ocalona została. W zachodniéj części Departam. Var nie spodziewają się tego roku dobrych żniw; w innych częściach Depart. mało szkody poczyniły mrozy.

Hiszpanija.

Gazeta madrycka z dnia 8go Kwietnia zawiéra rządowe doniesienie, że Król, Królowa i rodzina królewska jadą w dniu 14. Kwietnia do Aranjuez i tego samego dnia Królestwo Ichmość Sycylijscy wraz ze swoim synem Hr. Trapani udadzą się w podróż przez Bajonnę do Paryża.

Ameryka.

Gazety Nowo-Jorkskie z d. 11. Marca zawierają nowsze wiadomości o pierwszych czynnościach Kongresu Kolumbijskiego. Jenerał Sucre mianowany jest Prezydentem, a Biskup Esteves Wiceprezydentem. Kongres naradzał się nad poselstwem Boliwara, i uchwalił nie przyjmować ofiarowanéj przez niego rezygnacyi, lecz onegoż wezwać, aby prezydenturę zatrzymał; niektórzy mówią nawet, że chcą, aby był dożywotnim Prezydentem. — Przeciw Wenezueli mają być naprzód użyte środki pojednawcze, a potém dopiero środki przemocy. Paez w liście pisanym do Ministra spraw wewnętrznych, miał oświadczyć, że musiał jedynie przemocy okoliczności ulegać, że zawsze Boliwarowi przychylny, i oczekuje rozkazów Kongressu. Wojska miały już otrzymać rozkaz ruszyć ku Wenezueli.

Jenerał Sucre jako Prezydent zebranego kongresu dał w Bogocie w dniu 23. Kwietnia Jenerałowi Boliwarowi odpowiedź tegoż kongresu, że jego prośba o uwolnienie go od obowiązków nie może być przyjętą, ponieważ uroczyście przyrzekł, zatrzymać najwyższą władzę, dopóki kongres nie ogłosi konstytucyi, i dopóki nie będzie mianował pierwszych urzędników.

List z Hawanny z dnia 1. Marca (w Monitorze umieszczony) mówi, iż w tém mieście odkryto spisek, mający za cel zbuntować wyspę Kubę. Uwięziono dwadzieścia dwie osób, i Jeneralny Kapitan wyspy Jenerał Vives, wydał w dniu 26. Lutego do mieszkańców odezwę, aby ich o tem zawiadomić, oraz uspokoić względem skutków, tego śmiesznego, jak go ów list nazywa, zamiaru.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Othello, der Mohr von Veneoig,* grosse Oper in drey Akten.

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; — Drukiem: Piotra Pillera.